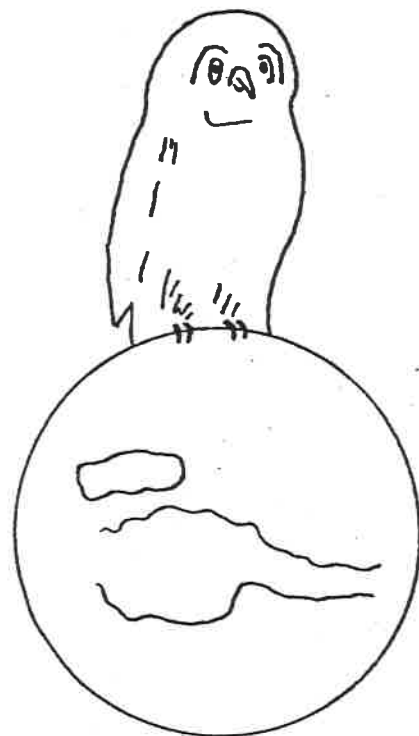

INVENTARISATIEVERSLAG

VAN

"kwistenburg"

DOOR

DE NATUURBESCHERMINGSWACHT

VOOR

NOORD- EN ZUID-BEVELAND

INVENTARISATIEVERSLAG VAN " KWISTENBURG "

Resultaten van diverse inventarisaties en onderzoeken gedaan door
de Natuurbeschermingswacht voor Noord-en Zuid - Beveland in 1979.

samenstelling : J. Jansen,
Iepestraat 40,
4431 CR 's-GRAVENPOLDER.

INHOUD

pag. 1	1	Voorwoord, door het bestuur
pag. 2	2	Inleiding
pag. 3	3	Kaart van het gebied
pag. 4	4.1	Inventarisatie : Planten
pag. 9	4.2	Inventarisatie : Vogels
pag.10	5	Slotwoord

1. VOORWOORD

Men moet de in dit verslag verzamelde gegevens zeker niet als compleet beschouwen.

Dit omdat door de grote rijkdom van het gebied zeer veel tijd nodig is, om tot een volledig overzicht te komen.

Ondanks de onvolledigheid vonden wij het toch nodig om een voorlopig verslag te maken.

De bedoeling hiervan is diverse instanties te overtuigen van de natuurwetenschappelijke waarde, die aanleiding moet geven tot bescherming van dit gebied.

De gegevens in dit verslag zijn voornamelijk te danken aan de plantenwerkgroep van de Natuurbeschermingswacht voor Noord-en Zuid - Beveland. Verder gaat onze dank uit naar de Provinciale Planologische Dienst voor aanvulling van onze gegevens en naar de heer G.J. Slob voor het kritisch doornemen van dit verslag.

het bestuur.

2. INLEIDING

Het gebied dat hier beschreven wordt, is een voormalig schor-en slikgebied dat na afsluiting van de Zandkreek voor ± 20 ha. permanent droog is komen te liggen.

Bij het verlaagde winterpeil ligt tijdelijk nog eens ± 7 ha. droog. Een oppervlakkig onderzoek naar de bodemgesteldheid heeft uitgewezen, dat het hier gaat om een kleilaag, die grotendeels is bedekt met een in dikte variabele laag zand waarop plaatselijk door de aanwezige vegetatie een laagje humus is gevormd.

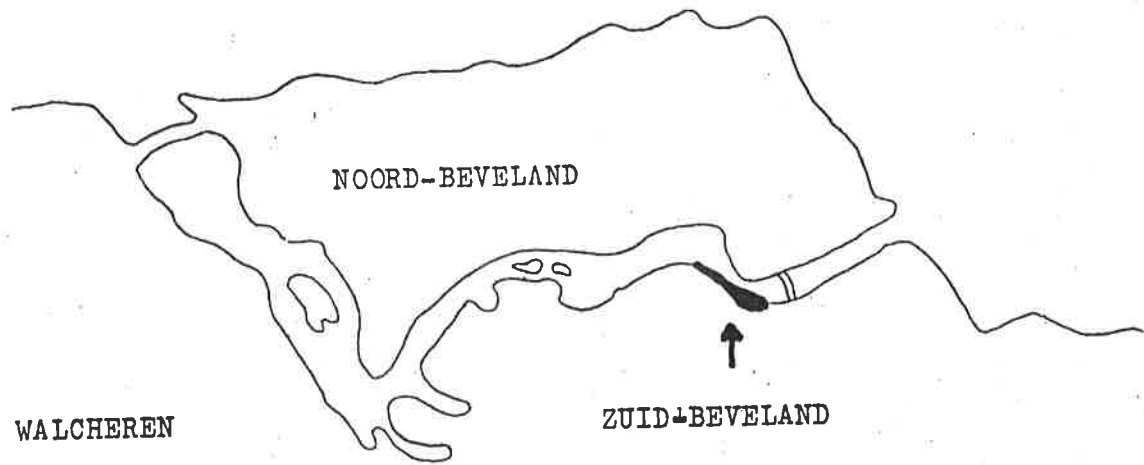
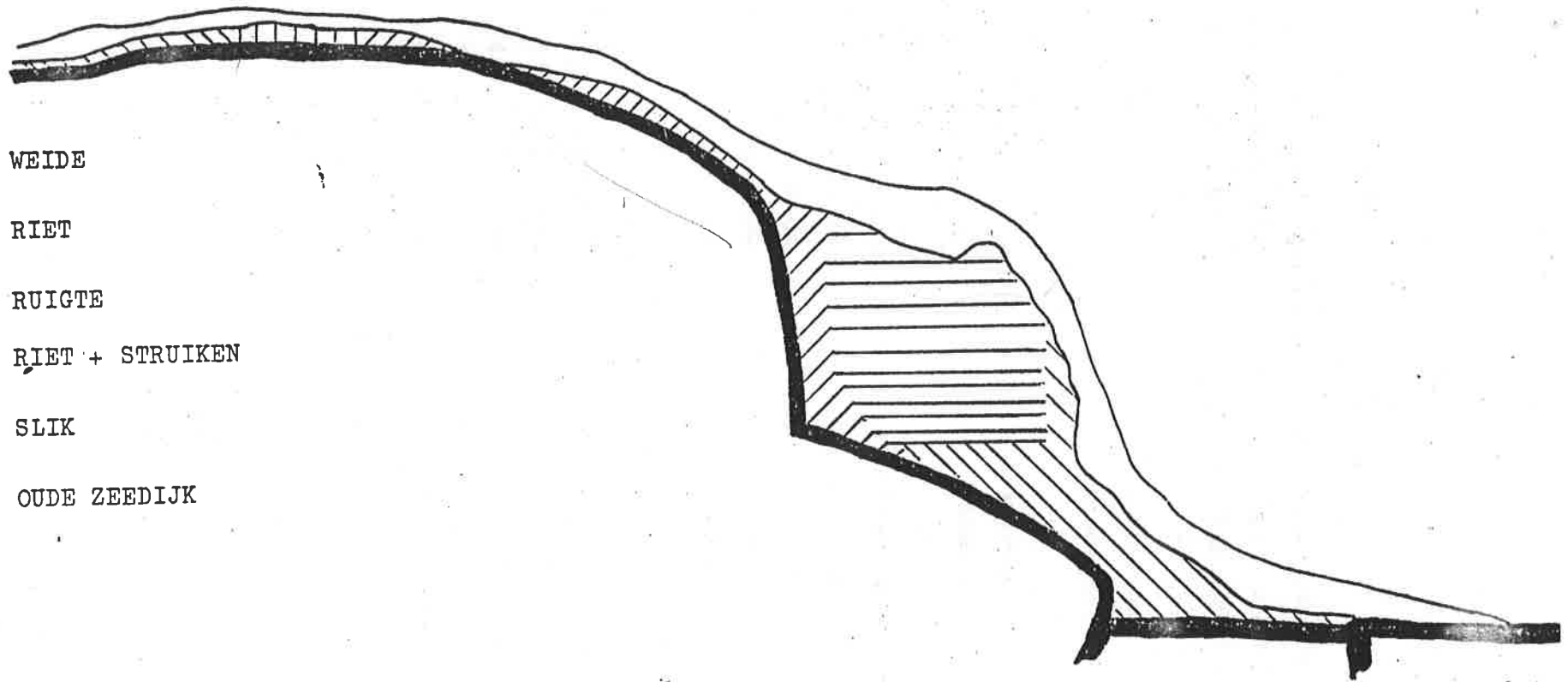
De waterbeheersing in het Veerse Meer is ook een belangrijke negatieve factor voor dit gebied omdat het winterpeil veel lager is dan het zomerpeil.

De brede strook slik vóór het gebied is zeer belangrijk als rust-en fourageerplaats voor vele vogels.

In de zomer is het peil zo hoog dat in het gebied drassige gedeelten ontstaan, wat ongeveer een beeld geeft van het waterpeil.

Verder voor-belang van het gebied zijn de huidige beheersmaatregelen die in het kort neer komen op begrazing door schapen en afbranden van de ruige gedeelten.

- WEIDE
- RIET
- RUIGTE
- RIET + STRUIKEN
- SLIK
- OUDE ZEEDIJK

4.1 INVENTARISATIE PLANTEN

De navolgende gegevens komen voort uit diverse inventarisaties waarbij we gebruik hebben gemaakt van z.g.n. streeplijsten.

Het onderzoek is nog niet beëindigd omdat we nog onderzoek aan plantengemeenschappen willen verrichten en permanente quadraten uit willen zetten. Enkele adventief gevonden plantensoorten zijn niet genoemd in de lijst (Solidago canadensis en Malva moschata) omdat deze o.i. niet van belang zijn.

De Tongvaren (Phyllitis scolopendrium) is dit jaar niet teruggevonden maar was wel bekend van voorgaande jaren zodat we deze toch in de lijst hebben verwerkt.

De lijst is samengesteld in alfabetische volgorde waarbij de benaming is aangehouden van de Standaardlijst van de Nederlandse Flora 1975.

Achter de naam der plantensoorten is een tweecijferige code ingevuld, dit is de Uurhok Frequentie Klasse. (UFK).

Deze heeft betrekking op de mate van zeldzaamheid van de plantensoorten in Nederland.

Het eerste cijfer heeft betrekking op de UFK van 1900 t/m 1949, het tweede cijfer op de UFK van 1950 t/m 1975.

Indien een plantensoort voor het laatst vóór 1900 is gevonden, krijgt deze daarom de aanduiding "00".

Indien het als zeker wordt beschouwd dat een plantensoort tussen 1950 en 1975 is uitgestorven, wordt het tweede getal in deze kolom een 0, ook al zijn er vindplaatsen bekend van na 1949.

De cijfers hebben de volgende betekenis:

0 = aangetroffen in	0 uurhokken = uitgestorven
1 = " "	1- 3 " = uiterst zeldzaam
2 = " "	4- 10 " = zeer zeldzaam
3 = " "	11- 29 " = zeldzaam
4 = " "	30- 79 " = vrij zeldzaam
5 = " "	80- 189 " = vrij algemeen
6 = " "	190- 410 " = algemeen
7 = " "	411- 710 " = algemeen
8 = " "	711- 1210 " = zeer algemeen
9 = " "	1211- 1673 " = zeer algemeen

In Nederland zijn er totaal 1673 uurhokken.

Een uurhok beslaat een oppervlakte van 25 km².

99	<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad
75	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Agrimonie
99	<i>Agrostis stolonifera</i>	Fioringras
99	<i>Agrostis tenuis</i>	Gewoon struisgras
99	<i>Angelica sylvestris</i>	Engelwortel
99	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Fluitekruid
66	<i>Aster tripolium</i>	Zulte
99	<i>Atriplex patula</i>	Uitstaande melde
99	<i>Bellis perennis</i>	Madelief
99	<i>Bromus mollis</i>	Zachte dravik
65	<i>Bryonia dioica</i>	Heggerank
66	<i>Calamagrostis epigejos</i>	Duinriet
55	<i>Carex distans</i> var. <i>distans</i>	Zilte zegge
66	<i>Carex otrubae</i>	Valse voszegge
67	<i>Centaurea pratensis</i>	Knoopkruid
54	<i>Centaurium lottorale</i>	Gewoon duizendguldenkruid
64	<i>Centaurium pulchellum</i>	Fraai duizendguldenkruid
88	<i>Cerastium arvense</i>	Akkerhoornbloem
99	<i>Cerastium holosteoides</i> ssp. <i>triviale</i>	Gewone hoornbloem
99	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	Wilgenroosje
97	<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>	Margriet
99	<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel
99	<i>Cirsium vulgare</i>	Speerdistel
88	<i>Convolvulus arvensis</i>	Akkerwinde
88	<i>Crepis capillaris</i>	Klein streepzaad
99	<i>Dactylis glomerata</i>	Kropaar
88	<i>Daucus carota</i>	Wilde peen
77	<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren
55	<i>Eleocharis palustris</i> subsp. <i>uniglumis</i>	Slanke waterbies
66	<i>Elytrigia pungens</i>	Strandkweek
99	<i>Elytrigia repens</i> var. <i>repens</i>	Kweek
99	<i>Epilobium hirsutum</i>	Harig wilgenroosje
88	<i>Epilobium parviflorum</i>	Kleinbloemige basterdwederik
55	<i>Epilobium roseum</i>	Roze basterdwederik
64	<i>Epipactis palustris</i>	Moeraswespenorchis

99	<i>Equisetum arvense</i>	Heermoes
98	<i>Eupatorium cannabinum</i>	Leverkruid
77	<i>Festuca arundinacea</i>	Rietzwenkgras
99	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i>	Rood zwenkgras
76	<i>Geranium dissectum</i>	Slipbladige ooievaarsbek
66	<i>Glaux maritima</i>	Melkkruid
99	<i>Glechoma hederacea</i>	Hondsdrif
88	<i>Heracleum sphondylium</i>	Bereklaauw
98	<i>Hieracium pilosella</i>	Muizeoor
55	<i>Hieracium umbellatum</i> ssp. <i>hollandiae</i>	Scherm havikskruid
55	<i>Hippophae rhamnoides</i>	Duindoorn
99	<i>Holcus lanatus</i>	Echte witbol
53	<i>Hordeum marium</i>	Zeegerst
88	<i>Hordeum marinum</i>	Kruipertje
99	<i>Hypochaeris radicata</i> ssp. <i>radicata</i>	Biggekruid
66	<i>Juncus gerardii</i>	Zilte rus
99	<i>Lamium album</i>	Witte dovenetel
88	<i>Lamium purpureum</i>	Paarse dovenetel
87	<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldlathyrus
99	<i>Leontodon autumnalis</i>	Herfstleeuwetand
55	<i>Limonium vulgare</i>	Lamsoor
88	<i>Lotus corniculatus</i>	Gewone rolklaver
65	<i>Lotus tenuis</i>	Smalbladige rolklaver
88	<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot
87	<i>Matricaria recutita</i>	Echte kamille
54	<i>Medicago arabica</i>	Gevlekte rupsklaver
88	<i>Medicago lupulina</i>	Hopklaver
98	<i>Mentha aquatica</i>	Watermunt
75	<i>Odontites verna</i> ssp. <i>Serotina</i>	Late ogenstroost
54	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Addertong
	<i>Orchis maculata</i>	Gevlekte orchis
74	<i>Orchis praetermissa</i>	Rietorchis
74	<i>Orchis praetermissa</i> var. <i>junialis</i>	Gevlekte rietorchis
54	<i>Parapholis strigosa</i>	Dunstaart
77	<i>Pastinaca sativa</i>	Pastinaak
99	<i>Phragmites australis</i>	Riet
44	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	Tongvaren
43	<i>Picris echioides</i>	Dubbelkelk

66	<i>Plantago coronopus</i>	Hertshoornweegbree
99	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalle weegbree
99	<i>Plantago major</i> ssp. <i>major</i>	Grote weegbree
99	<i>Poa annua</i>	Straatgras
99	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Veldbeemdgras
99	<i>Polygonum aviculare</i>	Varkensgras
	<i>Populus spec.</i>	Populiersoorten
99	<i>Potentilla anserina</i>	Zilverschoon
99	<i>Prunella vulgaris</i>	Brunel
65	<i>Puccinellia distans</i>	Stomp kweldergras
66	<i>Puccinellia maritima</i>	Gewoon kweldergras
77	<i>Pulicaria dysenterica</i>	Heelblaadjes
99	<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem
77	<i>Rubus caesius</i>	Dauwbraam
66	<i>Rubus fruticosus</i>	Zwarte braam
99	<i>Rumex acetosa</i>	Veldzuring
99	<i>Rumex crispus</i>	Krulzuring
44	<i>Sagina maritima</i>	Zeevetmuur
66	<i>Salicornia europaea</i>	Zeekraal
88	<i>Salix alba</i>	Schietwilg
88	<i>Salix cinerea</i>	Grauwe wilg
87	<i>Salix repens</i>	Kruipwilg
77	<i>Scirpus maritimus</i>	Zeebies
66	<i>Senecio erucifolius</i>	Smalbladig kruiskruid
87	<i>Senecio jacobaea</i> var. <i>jacobaea</i>	Jacobskruiskruid
99	<i>Senecio vulgaris</i>	Klein kruiskruid
99	<i>Solanum dulcamara</i>	Bitterzoet
99	<i>Solanum nigrum</i> ssp. <i>nigrum</i>	Zwarte nachtschade
66	<i>Sonchus arvensis</i> var. <i>arvensis</i>	Akkermelkdistel
65	<i>Spergularia marina</i>	Zilte schijnspurrie
66	<i>Spergularia media</i>	Gerande schijnspurrie
99	<i>Stellaria media</i>	Vogelmuur
55	<i>Taraxacum officinalis</i> (sect. <i>Erythro sperma</i>)	Paardebloem
76	<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Gele morgenster
77	<i>Trifolium campestre</i>	Liggende klaver
99	<i>Trifolium dubium</i>	Kleine klaver
76	<i>Trifolium fragiferum</i>	Aardbeiklaver

99	<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver
99	<i>Trifolium repens</i>	Witte klaver
66	<i>Triglochin maritima</i>	Strandzoutgras
99	<i>Tusselago farfara</i>	Klein hoefblad
98	<i>Valeriana officinalis</i>	Valeriaan
88	<i>Veronica arvensis</i>	Veldereprijs
99	<i>Vicia cracca</i>	Vogelwikke
77	<i>Vicia sepium</i>	Heggewikke
65	<i>Vicia tetrasperma</i>	Vierzaadwikke
54	<i>Zostera marina</i>	Groot zee gras

N.B.

Bij *Orchis maculata* en bij *Populus spec.* is de UFK niet vermeld omdat beide soorten vele variëteiten en ondersoorten kennen waar we nog nader onderzoek naar moeten doen.

4.2 INVENTARISATIE VOGELS

Het inventarisatietijdstip van broedvogels was eigenlijk te laat om betrouwbare kwantitatieve gegevens te verschaffen. Zodoende zijn er alleen op bescheiden schaal kwalitatieve gegevens verzameld, die dus maar een summier beeld geven van de vogelpopulatie.

ZEKERE SOORTEN BROEDVOGELS

Bergeend	Tureluur
Wilde eend	Kokmeeuw
Slobeend	Visdief
Patrijs	Koekoek
Fazant	Veldleeuwerik
Kluut	Graspieper
Bontbekplevier	Gele kwikstaart
Strandplevier	Kleine karekiet
Kievit	Rietgors

IN DE WINTER WAARGENOMEN VOGELS

Fuut	Blauwe kiekendief	Kokmeeuw
Roodhalsfuut	Patrijs	Stormmeeuw
Kuifduiker	Fazant	Zilvermeeuw
Aalscholver	Meerkoet	Grote mantelmeeuw
Blauwe reiger	Schölekster	Visdief
Knobbelzwaan	Kemphaan	Dwergstern
Kleine zwaan	Kluut	Velduil
Rotgans	Bontbekplevier	Veldleeuwerik
Bergeend	Zilverplevier	Graspieper
Smient	Kievit	Gele kwikstaart
Wintertaling	Kanoetstrandloper	Kleine karrekiet
Wilde eend	Bonte strandloper	Bonte kraai
Pijlstaart	Grutto	Spreeuw
Slobeend	Wulp	Rietgors
Tafeleend	Zwarte ruiter	
Kuifeend	Tureluur	
Brilduiker	Groenpootruiter	
Middelste zaagbek	Oeverloper	

5. SLOTWOORD

Het voorgaande verslag is ondanks de bescheiden vorm, toch een demonstratie van het natuurwetenschappelijk belang van " Kwistenburg ". De uurhokkenfrequentieklasse, vermeld bij de plantensoorten, geeft reeds een goed beeld van de hoeveelheid in Nederland schaarse tot zeldzame plantensoorten die in dit relatief kleine gebied groeien.

Het belang voor vogels houdt hiermede gelijke tred.

Van dat natuurwetenschappelijk belang doordrongen menen wij reeds nu, vóór de afsluiting van het onderzoek, de aandacht van uw college hierop te moeten vestigen.

We spreken hierbij de hoop uit, dat dit verslag een bijdrage kan leveren bij de meningsvorming van uw college en dat zij het onderhavige gebied een aan de natuurwetenschappelijke waarde gerelateerde bestemming zal toekennen.